# QUÈ FER EN LA NOVA ETAPA POLÍTICA AL PRINCIPAT?

endavant
organització socialista d'alliberament nacional

MAIG 2018

# ÍNDEX



Debats a abordar



**Seus nacionals**

La Barraqueta
c.Tordera 30, baixos, 08012
Barcelona

Racó de la Corbella
c. Maldonado 46, baixos, 46001
València

www.endavant.org
@endavant_osan
expansio@endavant.org

En les resolucions de la IX Assemblea Nacional d'Endavant, vam plantejar una anàlisi de conjuntura nacional i un seguit de propostes polítiques tant per al conjunt dels Països Catalans com per a cadascun dels territoris. El present document desenvolupa la tàctica política per als pròxims mesos en relació amb la conjuntura del Principat de Catalunya, a partir dels elements debatuts i aprovats en l'Assemblea Nacional.

# L'AUTODETERMINACIÓ ÉS UNA REVOLUCIÓ POLÍTICA

La pràctica del dret d'autodeterminació ha significat, des de les seves primeres expressions, una força revolucionària, transformadora, capaç d'ensorrar imperis, acabar amb estats fonamentats en una dominació injusta i fer avançar la sobirania popular, la igualtat individual i col·lectiva i la democràcia real en mans de la majoria del poble. **Tant el dret com el principi d'autodeterminació, des de les seves primeres formulacions, han estat absolutament temuts per les classes dominants i pels estats consolidats** per una raó ben senzilla: **exercir l'autodeterminació implica la possibilitat de la plena independència nacional i, per tant, també la possibilitat de capgirar les relacions d'autoritat i de dominació social** imposades per les elits pròpies i foranes en el terreny econòmic, polític i social.

Un dels objectius estratègics de l'Esquerra Independentista és l'exercici de l'autodeterminació dels Països Catalans com a pas cap a la plena independència nacional. Exercir l'autodeterminació significa, en l'estat actual de coses, materialitzar una autèntica revolució política. Fins i tot pensant únicament en l'exercici del dret d'autodeterminació per al Principat de Catalunya, tal com ho fa el processisme i probablement també una part de l'Esquerra Independentista, només és possible fent una revolució política que modifiqui, al mateix temps, el tipus de relacions socials i econòmiques sostingudes en l'arquitectura institucional de l'Espanya de les autonomies.

És ben senzill: **només es pot exercir l'autodeterminació als Països Catalans mitjançant un trencament absolut amb la legalitat instituïda del regne d'Espanya i amb l'ordenament fixat per la Unió Europea**, en un moment de ruptura amb els fonaments institucionals de l'Estat i amb la confrontació i desobediència oberta de totes aquelles accions legals i polítiques considerades injustes i repressives. La lògica de l'exercici d'autodeterminació que va de la llei a la llei, de la superioritat de la legalitat catalana i de l'empara de la legislació internacional desenfoca el fet essencial de l'exercici de l'autodeterminació: es tracta d'una qüestió de lluita pel poder, de lluita per la sobirania i de mobilització d'un poble, i no pas d'una qüestió jurídica, legal ni formal. Per tant, per molt que els diversos tractats de les Nacions Unides sobre drets humans reconeguin el dret dels pobles a l'autodeterminació, allò fonamental per a exercir l'autodeterminació, tal com s'ha constatat en diverses ocasions, **és tenir un poble organitzat i disposat a mobilitzar-se fins a les darreres conseqüències per a determinar lliurement el seu estatus polític i el seu desenvolupament econòmic, social i cultural.**

# BALANÇ CRÍTIC DEL DARRER MIG ANY

Han passat sis mesos d'ençà de l'1 d'octubre, quan una majoria de la societat catalana al Principat de Catalunya va exercir el dret d'autodeterminació en un referèndum. **El resultat va ser clar, incontestable, de la mateixa manera que ho van ser la potència de la mobilització i l'organització populars per l'autodeterminació i la independència.** Aquest resultat havia de ser portat a la pràctica en termes polítics, materialitzat, per aquell govern de la Generalitat, presidit per Carles Puigdemont, que havia convocat legalment un referèndum d'autodeterminació —cal recordar-ho— de caràcter vinculant. Per tant, en consonància amb el que s'havia dit que es faria, la proclamació de la República Catalana hauria d'haver anat acompanyada de l'aprovació de tot un seguit de mesures, els decrets de la nova República, destinats a fer-la efectiva i a formalitzar i comunicar la ruptura amb la monarquia espanyola. La força de la mobilització popular, tant el dia del referèndum com el de la vaga general del 3 d'octubre, avalava clarament l'opció de la ruptura republicana i, al mateix temps, obria la possibilitat d'una defensa popular d'aquesta república a través de la desobediència i la confrontació amb l'Estat. La vaga posterior, del 8 de novembre, va tornar a certificar que existia una voluntat popular massiva disposada a sostenir una ruptura republicana a través de l'acció col·lectiva, pràctica, organitzada i obertament combativa. Com és prou conegut, el 27 d'octubre s'optà per fer un gest de ruptura simbòlica en seu parlamentària sense cap voluntat d'acompanyar-lo d'una acció política pràctica de tipus governamental ni, encara menys, de l'activació de la mobilització popular necessària per a

convertir aquest gest simbòlic en una disputa oberta, sobre el terreny, amb la força de la gent i contra el poder de l'Estat.

**Les conseqüències d'haver malbaratat aquell capital polític fonamentat en la mobilització popular han estat nefastes.** La falta de voluntat política rupturista que ha caracteritzat l'acció del sobiranisme governamental després del 27 d'octubre i després de les eleccions del 21-D, ja amb la imposició del 155, han conduït a reduir la potència política sorgida d'haver exercit l'autodeterminació l'1 d'octubre, d'haver fet guanyadora l'opció independentista, d'haver materialitzat dues vagues generals de ruptura republicana i d'haver proclamat, finalment, la República Catalana en seu parlamentària. El resultat d'aquesta falta de decisió política, per acció o omissió, ha tendit a neutralitzar i rebaixar la força de la mobilització popular independentista per a canalitzar-la cap a un terreny de joc, el de la defensa de les institucions autonòmiques, que no permet en cap cas desplegar la República Catalana.

Per contra, la negativa a canalitzar la força política de l'1 d'octubre per a disputar obertament el projecte independentista de República Catalana al poder d'un estat regressiu, protofeixista, anticatalà i edificat en l'antidemocràcia ha fet que el sobiranisme governamental assumeixi una agenda política sostinguda en:

a) La **fal·làcia de la recuperació d'unes institucions autonòmiques** sense ni tan sols tenir competències autonòmiques, des de ben abans de l'aplicació del 155.

b) La **lògica antirepressiva com a criteri central** per a fixar l'estratègia política independentista.

c) El miratge que la negociació amb l'Estat és possible en vista a **un referèndum pactat que permeti una autodeterminació low cost**.

d) La progressiva **substitució de la demanda de l'exercici de l'autodeterminació i de la sobirania per la demanda del reconeixement dels drets i les llibertats civils**, que, deslligades l'una de l'altra, desdibuixen l'estat actual del conflicte contra el Regne d'Espanya que afecta el poble català.

# ON SOM I ON VOLEM ANAR?

Octubre va obrir un escenari amb possibilitats per al desbordament polític, capaç de generar escenaris incontrolables per on es poguessin escolar la ruptura i la desobediència. Després de no haver defensat la República proclamada el 27 d'octubre i d'haver acatat les eleccions del 155, aquestes possibilitats es van allunyar.

**L'independentisme al Principat no està en disposició de materialitzar una república independent de forma imminent**. Va deixar escapar l'oportunitat de l'octubre i les direccions polítiques dels sectors majoritaris han optat per una estratègia a mitjà termini d'aconseguir un referèndum pactat.

Ara bé, **l'independentisme d'arrel popular té encara la capacitat de mantenir oberta la confrontació democràtica amb l'Estat i sotmetre'l a un desgast i a unes contradiccions que mostrin la seva veritable cara.** Alhora, el replegament autoritari d'aquest estat i l'assumpció de mesures recentralitzadores i neoliberals en les autonomies espanyoles en què es troben dividits la major part dels Països Catalans ens brinden l'opció de poder construir un projecte polític veritablement nacional. És a dir, **hi ha les condicions per a construir un nou escenari encara més potent que el del passat octubre, i no circumscrit exclusivament a les fronteres autonòmiques del Principat de Catalunya.**

Ara mateix, el potencial més gran que tenim com a projecte polític és la capacitat de mantenir i intensificar el conflicte amb l'Estat

espanyol, no només a Catalunya sinó arreu dels Països Catalans, a partir de la denúncia dels límits del sistema autonòmic. L'aprovació de la pròrroga dels Pressupostos Generals de l'Estat, amb unes retallades de 353 milions d'euros menys per al País Valencià, 780 milions d'euros menys per al Principat de Catalunya i 67,3 milions d'euros menys per a les Illes Balears, precaritzarà encara més les condicions materials de vida de les treballadores i de les dones, en major mesura, i acabarà de certificar les eines autonòmiques com a eines inútils per a garantir-nos una vida digna. L'agressivitat amb la qual l'Estat espanyol es recentralitza, a través de la laminació de les minses autonomies, amb la finalitat d'enfortir el projecte nacionalista espanyol i preservar els interessos econòmics de l'IBEX 35 i de les grans oligarquies ens ho ha de poder facilitar.

La tasca actual de l'independentisme al Principat, en la qual l'esquerra independentista té un paper fonamental, és la de mantenir oberta aquesta confrontació, evitar qualsevol escenari de pacte en la perspectiva d'un nou encaix polític dins l'Estat i treballar per construir un nou escenari de ruptura en clau nacional.

L'anterior escenari de ruptura es va construir a partir de la presa de consciència independentista de les bases de l'autonomisme i dels intents de les elits polítiques del catalanisme per a canalitzar aquesta presa de consciència. Això significava arrossegar part de la cultura política de l'autonomisme, des de la manca de projecte nacional per als Països Catalans fins a la sacralització de les institucions.

El nou escenari de ruptura s'haurà de construir sobretot a partir d'un programa polític d'unitat popular i de la conformació d'un bloc de ruptura. El programa polític d'unitat popular ha de situar la recuperació de sobiranies, la defensa de drets i l'exercici de l'autodeterminació com les reivindicacions essencials per a poder fer front als atacs contra els drets nacionals i socials de les classes

populars dels Països Catalans, que anirà duent a terme un estat cada vegada més bunqueritzat. El bloc de ruptura s'ha de conformar en funció d'una estratègia que, en comptes d'atrapar aquestes reivindicacions en els entramats institucionals de l'Estat, les vehiculi a través del moviment popular, el contrapoder i la idea essencial que no hi ha canvi sense una veritable revolució política. I aquests escenaris s'han de construir en l'àmbit nacional dels Països Catalans, a partir d'un projecte nacional.

**Ara mateix, és impossible generar cap alternativa política prenent com a centre de gravetat el parlament autonòmic**. L'alternativa política només és possible generar-la des de la mobilització popular i l'autoorganització política fora de les institucions i contra la lògica d'aquestes. La tasca parlamentària continua essent necessària com a eina d'intervenció política, però no serà a partir d'ella que podrem fer néixer l'alternativa política d'unitat popular que el nostre poble necessita. Això significa -i aquest document n'és una aportació- que cal reflexionar a fons sobre quina ha estat i quina ha de ser a partir d'ara la nostra estratègia parlamentària per, precisament, treure el centre de gravetat polític fora de les institucions.

En aquest sentit, creiem que **la feina de l'esquerra independentista** en relació amb l'escenari polític del Principat de Catalunya en la pròxima etapa s'ha de basar en:

- **Reivindicar la mobilització de masses experimentada l'1 d'octubre** com a base de la lluita popular per a l'alliberament nacional, de classe i feminista dels Països Catalans.

- Fer un **treball polític destinat a mantenir obert el conflicte democràtic amb l'Estat** i a combatre els intents d'obertura de negociacions per a un nou encaix a Espanya.

- Construir un **programa polític de la Unitat Popular**, basat en l'exercici de l'autodeterminació, la recuperació de drets i sobiranies i la construcció d'una societat feminista.

- Treballar per la **construcció i l'eixamplament del moviment popular per a la independència** a partir de mesures que milloren les condicions materials de vida de la classe treballadora i de les classes populars.

- Exercir una **lluita parlamentària destinada a demostrar la manca de sobirania de les institucions autonòmiques**.

- Continuar el **desplegament del municipalisme d'Unitat Popular arreu dels Països Catalans** a partir de la cultura política generada en la darrera dècada i allunyat dels pactes per dalt entre partits.

# ESTRATÈGIA DE MOBILITZACIÓ POPULAR

Davant la paràlisi en el desplegament de la República Catalana per part del bloc independentista governamental, davant la inacció a l'hora de fer efectius els resultats d'haver exercit l'autodeterminació, ha estat en els espais i pràctiques de mobilització popular on, de manera diàfana, s'ha persistit a mantenir viva la legitimitat de l'1 d'octubre, reivindicar la independència nacional i combatre les andanades repressives de l'Estat i dels seus col·laboradors necessaris, especialment del cos de policia autonòmica dels Mossos d'Esquadra. Amb la mateixa intensitat, ha estat en els espais de mobilització popular on la solidaritat antirepressiva i la defensa de les llibertats civils i polítiques ha aparegut amb tota la força.

Precisament, en el context actual, **cal fer créixer i alimentar políticament les pràctiques populars de mobilització independentista** i mantenir la tensió permanent i la inestabilitat al Parlament i a les institucions autonòmiques.

Per tant, és en els espais de mobilització popular on cal focalitzar tots els esforços per a mantenir obert el conflicte amb l'Estat i poder avançar cap a una nova etapa del procés d'autodeterminació. És en aquests espais de construcció de la Unitat Popular, eminentment centrats en la mobilització i en la pràctica desobedient —com ara els CDR o els espais feministes organitzats que van fer possible la vaga feminista del 8-M—, des d'on cal fer-ho.

Creiem que **les tasques que s'han de fer des de la mobilització popular** són les següents:

- **Denunciar el caràcter antidemocràtic de l'Estat espanyol** i del nacionalisme espanyol com el ciment que impossibilita qualsevol canvi de fons a l'Estat si prèviament no s'ha trencat amb la unitat d'aquest estat.

- Desenvolupar una estratègia de **no-normalització de l'ocupació i de la repressió** que obligui l'Estat a continuar mostrant la seva veritable cara.

- Aprofundir en la **denúncia d'aquells sectors socials i econòmics** i d'aquelles institucions **que segresten la capacitat de decidir sobre els aspectes materials i polítics de la nostra vida**.

- Aprofundir en la consigna de **república feminista** i treballar per materialitzar-la en el si del moviment popular independentista.

- Proposar i desenvolupar una **estratègia internacional alternativa**. Destacar, difondre i argumentar el caràcter internacionalista del projecte popular republicà. Elaborar un discurs crític amb l'Estat espanyol i la Unió Europea i treballar per teixir vincles de solidaritat i suport mutu amb les classes populars i amb els pobles que també estan subjugats per aquestes dues estructures.

- Obrir **debats i reflexions sobre tàctica i estratègia al voltant de l'autodeterminació** que estiguin allunyats del renou mediàtic i de les xarxes socials, així com de la pressió política partidista, i siguin fets de manera col·lectiva i amb visió i participació nacionals.

# ESTRATÈGIA DE LLUITA PARLAMENTÀRIA

L'aplicació del 155 ha estat força favorable per a l'Estat. Ha demostrat la nul·la capacitat de resistència dels quadres polítics del govern autonòmic i ha aconseguit naturalitzar la intervenció sistemàtica sobre qualsevol aspecte de l'autogovern. Si una cosa ha demostrat l'aplicació del 155, a banda de la voluntat d'escarni i humiliació per part del govern de l'Estat, és que l'autonomia catalana era una carcassa tan buida de sobirania que la pura gestió politicoadministrativa del gruix autonòmic tant pot fer-la un govern de la Generalitat com un govern de l'Estat o un delegat d'aquest estat.

A partir d'ara, qualsevol govern autonòmic que es constitueixi actuarà sota els paràmetres de gestionar l'estretíssim marge existent entre l'Estatut d'Autonomia i la intervenció de l'Estat. L'opció de construir ruptura des de les institucions s'ha acabat, si és que va arribar a existir mai. **La intervenció sistemàtica de l'Estat**, que ja ha adquirit carta de naturalesa i fins i tot reporta rèdits electorals en l'àmbit estatal, **impedirà construir espais o estratègies per a fer República des de l'administració autonòmica.**

Tota actuació normalitzada d'un govern autonòmic, malgrat que agiti la bandera del sobiranisme i de la confrontació retòrica, jugarà a favor d'un escenari de distensió del conflicte i de possible pacte. És a dir, en contra de la independència.

Ara mateix, podem identificar tres estratègies diferents entre les

forces polítiques que es reclamen de l'independentisme:

- Una estratègia de retorn a la reivindicació genèrica del dret a decidir i del referèndum pactat, i d'intentar eixamplar la base social a partir de la gestió de l'autonomia.

- Una estratègia que combina els posicionaments d'enfrontament simbòlic amb l'Estat i la internacionalització del conflicte, com a vies per a eixamplar la base social, amb la gestió autonòmica per a pactar un referèndum acordat amb l'Estat a mitjà termini.

- Una estratègia d'unilateralitat que planteja bastir tota l'estratègia de contrapoder, mobilització popular i desobediència que va mancar l'octubre de 2017 per tal de generar una nova confrontació democràtica amb l'Estat i exercir l'autodeterminació.

Malgrat els enfrontaments partidistes, les dues primeres estratègies es basen essencialment en el mateix: negar el caràcter de revolució política de l'exercici d'autodeterminació, dipositar tota la legitimitat i sobirania en unes institucions autonòmiques i pretendre buscar la fórmula per a passar de la llei a la llei. Aquests tres elements són precisament els principals panys que tanquen la porta a la plena autodeterminació.

## EL NOU CICLE POLÍTIC

Un cop assumit que el sobiranisme majoritari ha descartat anar fins al final amb l'estratègia d'enfrontament amb l'Estat, cal que afrontem la decisió de quin ha de ser el paper de l'Esquerra Independentista envers el nou cicle polític obert posteriorment a les eleccions del 21 de desembre i arran dels diferents debats generats a l'entorn de la investidura.

Aquest posicionament s'ha de basar a pensar quin dels escenaris possibles, en l'actual correlació de forces, ens permet desplegar millor el nostre projecte polític i valorar si, en aquests nous escenaris resultants, les posicions de la Unitat Popular es troben en disposició d'avançar o d'estancar-se.

A partir de constatar que **l'estratègia rupturista en el si de l'independentisme continua estant en minoria en tots els nous escenaris**, cal mostrar clarament, en l'àmbit parlamentari, el total desacord amb l'estratègia de tensió controlada, legalitat, gestió ordinària i bilateralitat del sobiranisme governamental. Cal **fer créixer els plantejaments de la Unitat Popular i de l'estratègia rupturista sent oposició i fent- ne.**

## CAL DONAR SUPORT PARLAMENTARI AL SOBIRANISME GOVERNAMENTAL?

L'Esquerra Independentista sempre ha estat plenament implicada en totes les iniciatives necessàries per a exercir el dret d'autodeterminació, en el suport parlamentari a qualsevol acte de confrontació democràtica amb l'Estat i a barrar el pas a iniciatives polítiques que tendien a reforçar el programa de nacionalisme espanyol encarnat pel bloc del 155.

El sobiranisme governamental, però, sempre ha estat en minoria parlamentària per poder aplicar la seva agenda de continuisme liberal i maquillatge liberal-progressista en matèria social. Ha intentat assolir la majoria embolcallant totes les seves iniciatives polítiques en matèria social com a «inevitables i imprescindibles» per a continuar el camí cap a l'autodeterminació i aplicant un xantatge polític a l'Esquerra Independentista.

Després de la renúncia a defensar la proclamació de la república i

després de l'acatament del 155 ja no hi ha marge per a construir des del Parlament cap escenari de ruptura similar al de l'1 d'octubre. Ara mateix, la correlació de forces impossibilita de totes totes poder aplicar una política des d'un hipotètic govern que, sense fer-nos trampes, pugui ser qualificada de «republicana». La idea d'un govern efectiu és una fal·làcia, ja que les úniques polítiques efectives possibles seran aquelles fetes des d'una lectura restrictiva de l'autonomisme i dins el marc de l'ortodòxia neoliberal imposat per l'Estat i la UE.

És per tot això que creiem que, en aquesta nova etapa, el paper de l'Esquerra Independentista al parlament autonòmic s'hauria de basar en els següents principis:

- **Oposició política al govern autonòmic**. Una oposició destinada a obstaculitzar totes aquelles mesures continuistes que tinguin un impacte negatiu en les condicions materials de vida de les classes populars, com els pressupostos o qualsevol altra mesura emmarcada en la «normalitat parlamentària». Donar el suport parlamentari necessari perquè el govern autonòmic pugui actuar amb normalitat significaria subordinar-nos i blanquejar l'estratègia pactista sense que això suposés cap avenç per a l'autodeterminació. D'altra banda, la idea de l'oposició constructiva no pot significar un suport emmascarat al govern autonòmic.

- **Impuls d'aquelles mesures urgents de contingut polític, social, econòmic i de gènere que permetin articular un programa d'unitat popular** per a garantir l'adhesió i el suport de les majories treballadores i populars a la necessitat de ruptura amb l'Estat. Impulsar aquestes mesures des de la participació parlamentària però, sobretot, des del treball fora de les institucions, aglutinant els espais organitzats, des de la base. Com ja van abordar els «decrets de la dignitat», parlem de mesures que garanteixin els drets

essencials de les classes populars. El contingut d'aquest programa no ha de ser negociable, sinó un programa material de mínims necessaris sobre els quals el projecte d'Unitat Popular ha d'acumular forces.

- **Suport a aquelles iniciatives encaminades a fomentar l'enfrontament democràtic amb l'Estat**. Aquest suport, però, ha d'estar condicionat al fet que aquestes iniciatives suposin avenços tangibles per a la nostra estratègia. No hem de donar cap aval a iniciatives destinades a cobrir l'expedient en l'àmbit simbòlic.

- **Bloqueig a aquelles iniciatives que pretenguin fer avançar el programa polític del nacionalisme espanyol**. Cal rebatre amb claredat els discursos interessats que apel·len a la «unitat» —és a dir, a la subordinació de la CUP vers el govern— per a frenar el perill que el nacionalisme espanyol guanyi batalles parlamentàries. L'Esquerra Independentista sempre ha actuat nítidament, evitant que això passés.

- **Rebuig als xantatges polítics** amb els quals, en nom de l'autodeterminació o de la «defensa de les institucions», el sobiranisme governamental vulgui sotmetre la CUP i diluir-ne el programa polític.

## QUIN HA DE SER EL SENTIT POLÍTIC DE L'ACCIÓ AL PARLAMENT EN AQUEST NOU PERÍODE?

Davant nostre, l'Esquerra Independentista tenim una disjuntiva: **acceptar la tendència de convertir-nos en l'ala esquerra del sobiranisme governamental o entendre la necessitat que esdevinguem el motor de la Unitat Popular.**

Una de les tasques importants és la construcció d'un programa polític de la Unitat Popular. Aquest programa és la suma de les propostes de mobilitzacions, espais de lluita, organització popular, etc., capaç de suscitar una adhesió majoritària de les classes populars i, per tant, d'esdevenir el motor al voltant del qual s'articulin les opcions de canvi en els pròxims anys.

La tasca parlamentària ha de treballar essencialment per sumar en aquest procés. **Els elements principals d'acció parlamentària han de ser la denúncia i la constatació que les autonomies són administracions buides de sobirania**. Això no ha de ser només retòrica parlamentària, sinó que s'ha de demostrar per la via dels fets, fent xocar les reivindicacions populars amb el mur de l'immobilisme de l'Estat, destapant la intervenció de facto de l'autonomia i els titubejos dels sectors pactistes, tant del sobiranisme com de l'espanyolisme. Aquestes reivindicacions populars són part d'allò que anirà construint el programa polític de la Unitat Popular; per tant, no ho entenem com una enumeració exhaustiva, sinó com els mínims sobre es quals es pot articular aquest programa:

- Garantir, de manera urgent, una assistència sanitària universal pública, de qualitat i equitativa, desobeint la resolució del Tribunal Constitucional que declara inconstitucional aquest dret. Per a poder garantir una assistència sanitària universal és imprescindible un sistema sanitari de titularitat, gestió i provisió 100 % públiques, i un únic conveni per a les treballadores sanitàries i per a la seva dignificació laboral.

- Garantir l'accés a l'habitatge i als subministraments bàsics; l'expropiació dels pisos buits —propietat d'entitats bancàries— sense compensació, per raons d'interès general, per a ampliar el parc públic d'habitatges, i l'accés universal als subministraments

bàsics. Tot això, desobeint la resolució del TC que declarava inconstitucional mesures que avançaven en aquest sentit.

- Crear una banca pública per a una economia al servei de les classes populars i per a evitar els fraus bancaris, amb l'objectiu de recuperar el control sobre l'àmbit financer i de vincular-lo amb una activitat econòmica productiva no especulativa.

- Prendre mesures urgents en clau feminista contra el patriarcat i la violència masclista; restituir les mesures previstes per la Llei d'igualtat declarades inconstitucionals pel TC, i aplicar un paquet de mesures urgents contra el patriarcat i la violència masclista a través del suport econòmic a totes les víctimes de la violència masclista i també de la recuperació de la gestió pública de tots els serveis de la xarxa d'atenció i recuperació integral de les dones que la pateixen.

- Garantir la gestió i la titularitat públiques dels centres sociosanitaris per a socialitzar les tasques de cura, d'envelliment i de sociodependència, i per a garantir un accés universal, equitatiu i de qualitat, tenint en compte que ara mateix la xarxa de centres sociosanitaris i serveis de cures és de gestió privada.

- Integrar centres educatius concertats a la xarxa pública i eliminar els concerts a les escoles que segreguen per sexes.

- Internalitzar/expropiar els serveis estratègics. Recordem que Abertis (autopistes), Agbar (aigua), Fomento de Construcciones y contratas (aigua), Gas Natural Fenosa (gas i electricitat) i Cellnex (comunicacions) són empreses que van aprofitar el decret de Rajoy per marxar de Catalunya i, per tant, van negar el dret a l'autodeterminació. El control de les infraestructures bàsiques és un factor estratègic per a poder exercir la sobirania popular.

- Internalitzar totes les infraestructures de telecomunicacions que es gestionen de manera privada i fer efectiva la gestió d'aquelles infraestructures de telecomunicacions que són titularitat de l'Estat espanyol.

- Aplicar un pla de xoc per a redistribuir la riquesa i fer front a les situacions de pobresa i pobresa assalariada. Calen polítiques que pal·liïn les desigualtats, però també cal redistribuir la riquesa per tal de poder impulsar aquestes polítiques. Des d'una pujada del Salari Mínim Interprofessional, fer efectius els ajuts a la dependència fins a garantir una renda vital.

## QUIN TIPUS DE TREBALL PARLAMENTARI?

La denúncia del buidatge de sobirania del parlament autonòmic no pot ser interpretada de manera simplista. Ni la simple presentació de propostes que es rebutgen ni el fet de no assistir a determinats plens o comissions no transmeten per si soles aquesta manca de sobirania i, encara menys, construeixen per si soles el programa polític de la Unitat Popular.

Cal dur a terme **una tasca parlamentària rigorosa i ancorada en els moviments i en les lluites fora de la institució**. Davant el camí fàcil del ressò mediàtic i el tractament superficial de múltiples problemàtiques, cal seguir el camí sòlid del treball rigorós, evitant la inèrcia de la política declarativa. I aquesta acció ha de ser corresposta pel peu i mig que el moviment ha de tenir al carrer, intensificant les mobilitzacions i el treball d'organització de les classes populars, trencant aquelles dinàmiques que tendeixen al replegament i treballant amb vocació d'ampliar espais.

De l'experiència d'aquests darrers cinc anys sí que n'assenyalem

quatre elements que creiem que han de canviar:

- Cal **trencar amb la plena participació en tot l'entramat parlamentari**. Si afirmem que el Parlament és una institució buida de sobirania, cal que acceptem que bona part dels seus mecanismes són simples escenificacions. La participació no normalitzada en les activitats parlamentàries té com a objectiu, d'una banda, denunciar aquestes escenificacions, i de l'altra, poder prioritzar el fet realment clau que ha de fer un grup parlamentari reduït.

- Així mateix, cal **evitar reiterar-se en pràctiques polítiques més pròpies d'un partit frontissa que no pas d'un moviment que planteja una alternativa política** al conjunt del sistema. Cal tenir clara la idea que un pacte en què aconsegueixes que l'altre assumeixi una reivindicació menor teva —i tu avalis una cosa major que no forma part del teu plantejament, sinó del de l'altre— no només no serveix per a avançar en la consecució del nostre programa polític, sinó que blanqueja i reforça el programa polític de l'adversari. Aquest esquema l'hem vist aplicat en moltes de les negociacions sobre temes socials en els darrers anys.

- És necessari **connectar millor el grup parlamentari amb la dinàmica de les lluites**. Aquestes lluites han de passar a ser el centre de l'agenda política del grup parlamentari, el qual ha de fer-ne seguiment i acompanyament, i no només suport puntual.

- Cal **treure els espais formals de comunicació i referencialitat política fora del parlament**. Així mateix, cal evitar que tota la focalització de la representativitat recaigui exclusivament en els diputats. Si allò important passa al carrer, i si som un moviment format essencialment per lluites, organitzacions, casals i candidatures municipalistes, cal comunicar des del carrer i des d'aquesta pluralitat.

# DEBATS A ABORDAR

En aquest apartat plantegem diverses idees sobre debats que creiem que cal que l'esquerra independentista afronti a curt termini per a poder encarar correctament el nou escenari polític al Principat de Catalunya.

# SOBRE LA INSTITUCIONALITAT ALTERNATIVA, LES ASSEMBLEES DE CÀRRECS ELECTES I LES ELECCIONS MUNICIPALS DE 2019

Entenem que la nova etapa del **procés d'autodeterminac**ió s'ha d'encaminar a generar **dos espais** en tensió dialèctica permanent. D'una banda, **un moviment popular autònom i no subordinat a cap agent ni institució**. De l'altra, **una institucionalitat alternativa** que, recollint la representativitat electoral, esdevingui la dipositària de la sobirania i una eina de lluita per l'autodeterminació. Creiem que aquest doble espai és l'única forma de poder superar la teranyina de les institucions autonòmiques en la confrontació amb l'Estat i en l'exercici del dret d'autodeterminació.

La institucionalitat alternativa són aquelles **institucions creades al marge i enfrontades amb l'ordenament jurídic que reclamen ser dipositàries de la sobirania política d'un poble perquè les institucions de l'ordenament jurídic són il·legítimes o estan subordinades a un estat opressor**. Entenem que aquesta institucionalitat alternativa ha de ser d'abast nacional.

Fins ara, les temptatives que hi ha hagut de constituir organismes d'aquest estil han topat amb plantejaments legalistes que a la pràctica han invalidat el caràcter alternatiu o rupturista d'aquests organismes, tancats, a més, a l'àmbit del Principat de Catalunya. Des de la creació de l'AMI —plantejada com una simple associació privada municipalista— fins a la creació de l'Assemblea de Càrrecs Electes —plantejada com un complement al Parlament que pretenia

ser usada per a derivar-hi de forma simbòlica els mandats rupturistes—, aquestes experiències no han volgut abordar el principal problema: que **la institucionalitat autonòmica no és la representació de cap sobirania** i, per tant, que les institucions alternatives no hi poden estar subordinades.

La perspectiva d'unes eleccions municipals la primavera de 2019 ha tornat a posar sobre la taula la qüestió de la institucionalitat alternativa i, com a conseqüència, també alguns dels plantejaments electoralistes que han acompanyat les estratègies del processisme.

Les eleccions de la primavera de 2019 no són cap plebiscit sobre l'1 d'octubre o la independència. Alhora, és evident que el solc obert després de la repressió de l'1 d'octubre condicionarà el suport a unes o altres candidatures en funció d'aquest tema. Però els contextos electorals a les grans ciutats del Principat, des de Barcelona fins a Sabadell, passant per Badalona, fan impossible fer una lectura numèrica dels vots en clau d'«independència sí o no». El nostre plantejament polític al voltant d'aquestes eleccions ha de tenir en compte tots aquests elements.

Cal **preservar la idea del municipalisme —és a dir, de projectes sòlids, pensats en clau municipal, amb lògica transformadora i arrelats al territori— davant la voluntat de convertir les eleccions municipals en un subescenari del processisme** on s'acabi practicant tota mena d'oportunisme polític. I, de nou, estem tancats dins del marc autonòmic.

Els discursos d'excepció que criden a protegir les institucions de l'accés al govern de les forces del 155 i que presenten com a antídot la conformació de candidatures «independentistes» o «àmplies» —que puguin agrupar des del PdeCAT fins a la CUP, passant fins i tot pels Comuns— són discursos interessats per a obrir camp de joc a

l'oportunisme. L'acció de la CUP als ajuntaments, a l'hora de la conformació d'equips municipals, sempre ha actuat en favor de les opcions més honestes, transparents i de recanvi.

Els discursos que reclamen candidatures àmplies, que contenen la idea implícita que les candidatures de l'Esquerra Independentista són candidatures sectàries, també són discursos interessats. La capacitat de creixement de les candidatures municipalistes lligades a la CUP no s'entendria sense la idea de candidatura àmplia. La CUP sempre ha basat la conformació de les seves candidatures en la lògica de sobrepassar els límits orgànics de l'Esquerra Independentista. Alhora, cal alertar que, com molt bé ha demostrat l'experiència dels darrers anys, les candidatures basades a sumar parts que no tenen un projecte comú, sinó un interès electoral conjuntural, han acabat obtenint resultats més dolents dels que esperaven.

L'Esquerra Independentista ha de plantejar les eleccions municipals de 2019 a partir de projectes municipalistes arrelats al territori: candidatures transformadores, superadores de la mera gestió, amb projecte propi i amb vocació de majoria. Cal combatre l'oportunisme polític i assenyalar-lo com a perill per al creixement, no d'espais polítics propis, sinó de projectes emancipadors i del mateix procés d'autodeterminació.

L'Esquerra Independentista ha d'analitzar i debatre de quina manera, a partir de les eleccions municipals, es conforma la institucionalitat alternativa i es poden superar les concepcions subordinades o oportunistes al voltant d'aquest tipus d'organismes.

# SOBRE LA MAJORIA SOCIAL

La qüestió de si hi ha una majoria social suficient per a legitimar la independència del Principat ha estat un debat recurrent, ja que l'independentisme no ha pogut aplegar més del 50 % del vot global en les diferents eleccions o més del 50 % del cens en el referèndum d'autodeterminació.

**No té cap sentit exigir a l'independentisme que acrediti una majoria de vots favorables a la independència sota paràmetres propis d'un referèndum acordat i, alhora, prohibir que es faci aquest referèndum i reprimir-lo.**

El projecte independentista ha acreditat una majoria política favorable a la independència en tots els processos que ha pogut habilitar per constatar-la. Aquesta majoria política s'ha demostrat en majories parlamentàries i, sobretot, en la capacitat de poder fer un referèndum d'autodeterminació i aplegar més de dos milions de vots malgrat la prohibició de l'Estat i una ferotge repressió que va acabar amb un miler de persones ferides.

Per contra, el suport a l'statu quo de pertinença al Regne d'Espanya ha estat derrotat en tots aquests escenaris malgrat usar a fons l'aparell repressiu i el poder econòmic per a imposar-se.

En un context en què per part de l'Estat es nega i en què es reprimeix qualsevol mecanisme o procés perquè la ciutadania pugui

expressar la seva opinió sobre la independència, exigir a l'independentisme que acrediti una majoria política que només es pot acreditar a través d'aquests mecanismes o processos és abocar l'independentisme a restar reclòs en el camp de les idees i no en el camp dels projectes materialitzables.

És evident que, com més ampli sigui el suport a la independència, més força i més capacitat d'enfrontament democràtic amb l'Estat tindrem. Però condicionar la legitimitat d'exercir el dret d'autodeterminació al fet de no aconseguir acreditar uns resultats només acreditables a través d'un mecanisme prohibit i reprimit és negar la legitimitat a qualsevol projecte emancipador i, en conseqüència, plantejar la qüestió de l'autodeterminació únicament com un «conflicte democràtic» i no com un dret inalienable de tots els pobles sense estat.

# SOBRE LA UNILATERALITAT I LA NEGOCIACIÓ AMB L'ESTAT

Davant un estat que nega, prohibeix i reprimeix l'exercici del dret d'autodeterminació, l'única manera d'exercir aquest dret és unilateralment i desobeint l'ordenament jurídic d'aquest estat.

Ni l'Estat espanyol ni la Unió Europea no acceptaran negociar cap referèndum d'autodeterminació si no es troben en una posició clarament perdedora. És a dir, no podem descartar que l'Estat espanyol s'avingui a acordar un referèndum d'autodeterminació, però sí que podem preveure que això només té opcions de donar-se en una situació en què l'Estat estigui en una posició clarament perdedora i el control efectiu del poder ja recaigui en mans de l'independentisme. I l'única manera d'arribar a una situació com aquesta és, també, optar per la unilateralitat i la desobediència.

**Qualsevol plantejament basat a exercir el dret d'autodeterminació a través d'un procés pactat entre l'Estat i el poder autonòmic, que explori els límits constitucionals o que es faci a través d'una reforma legal, o bé és un plantejament ingenu que desconeix la naturalesa de l'Estat espanyol, o bé és un plantejament que, en realitat, busca una negociació política per a millorar l'estatus territorial d'una part dels Països Catalans en el si de l'Estat.**

# SOBRE UN PROCÉS CONSTITUENT PREVI A LA RUPTURA AMB L'ESTAT

La idea d'un procés constituent ha estat un dels motors del projecte independentista. El projecte de construir un nou estat, no des de les estructures polítiques actuals, sinó a partir de la nova correlació de forces sorgida de la ruptura amb l'Estat espanyol, és un dels fonaments del projecte republicà.

Davant les vicissituds del processisme, l'ala esquerra del sobiranisme ha posat sovint sobre la taula la idea d'iniciar ja el procés constituent com a forma de desbordar l'estancament del procés d'autodeterminació i poder regatejar el bloqueig de l'Estat. Alhora, **la perspectiva d'un procés constituent que hauria de resoldre les problemàtiques socials ha servit per sublimar les contradiccions d'una esquerra que en la dinàmica del procés ha avalat polítiques socials de continuisme liberal** respecte als governs anteriors.

Aquesta opció ha posat sovint sobre la taula diverses experiències de processos constituents vinculats a canvis socials —**des del Portugal dels clavells fins a les experiències de l'Equador i Veneçuela**— per a defensar la idea que el procés constituent pot iniciar-se sense tenir el control complet de tots els ressorts del poder polític, i que és en aquest procés que el nou poder va guanyant tots aquests ressorts. Aquesta comparativa parteix d'un error fonamental: tots **aquests processos constituïen un nou règim, però deixaven intactes els fonaments més essencials de l'Estat: les fronteres i la identitat nacional.**

Si fem aquesta translació a la situació del Principat, cal observar, en primer lloc, que el canvi que es vol fer no és de règim, sinó que implica, a més, la destrucció dels elements més fonamentals de l'Estat i del nacionalisme que el sustenta. En segon lloc, que la institució des de la qual es vol operar el procés constituent no té ni tan sols sobirania nominal, sinó que està subordinada a un poder jeràrquicament superior.

En alguns d'aquests plantejaments, a més, hi sura la idea que, com que la societat catalana expressa, enquesta rere enquesta, uns valors polítics escorats a l'esquerra, el resultat d'un procés constituent també tendiria a l'esquerra, automàticament. Ara bé, aquesta esquerra no té un programa polític clar, definit i socialitzat entre amplis sectors populars. **Iniciar un procés constituent sense un programa polític d'unitat popular és abonar el terreny per al triomf dels postulats basats en allò conegut i en el «sentit comú».** És a dir, en la reproducció del model autonomista dels darrers 30 anys.

És per això que creiem que l'Esquerra Independentista ha d'aprofundir en aquest debat i variar alguns dels plantejaments que s'han anat fent. En aquest sentit, **creiem que no és possible l'inici d'un veritable procés constituent abans que s'hagi produït la ruptura amb l'Estat**, i que el camí per a eixamplar els suports socials en relació amb aquesta ruptura s'ha de fer mitjançant la construcció d'un programa polític d'unitat popular.

# SOBRE L'ACCÉS AL PODER

En les concepcions liberal-progressistes, absolutament hegemòniques en el si del sobiranisme, la qüestió de l'accés al poder es basa simplement a guanyar els espais polítics de representativitat i exercir-ne les competències.

Aquesta concepció parteix de dos plantejaments equivocats. En primer lloc, els ordenaments jurídics dels estats liberals parlamentaris restringeixen el joc democràtic a allò que no posa en perill els fonaments d'aquest Estat, de manera que fan impossible que, a través de l'accés al govern i amb l'ús dels mecanismes legals, es pugui canviar cap dels fonaments que sustenten un estat. En segon lloc, el poder polític és quelcom que va molt més enllà d'un gabinet de govern o d'una majoria parlamentària. Són tots els aparells de l'estat i la seva capacitat coercitiva, juntament amb la capacitat de condicionament i coerció del poder econòmic.

Així mateix, hi ha un tercer element que molt sovint no es té en compte: **en el cas del poder autonòmic català, no estem parlant d'una administració sobirana, sinó d'un aparell administratiu totalment subordinat al de l'Estat**.

El debat sobre l'accés al poder en el si del procés sobiranista s'ha donat de manera esbiaixada. S'ha basat en la qüestió de les «estructures d'Estat», és a dir, en l'intent d'habilitar mecanismes administratius sobirans a partir d'un poder no sobirà com és l'autonomia, i en el fet que això permetés una transició «de la llei a

la llei». El resultat real de tota aquesta estratègia configura un dels episodis més lamentables del procés. Però també, en l'àmbit teòric, aquest plantejament significava no entendre quin era l'abast real del poder de l'Estat ni la naturalesa del nacionalisme espanyol.

El nostre és un procés d'alliberament nacional dins un estat occidental inserit perfectament en el nucli de totes les organitzacions del capitalisme internacional. Que el poble pugui guanyar el poder a l'Estat i **fer efectiva la independència passa per una acció de masses destinada a neutralitzar la capacitat de consens i coacció d'aquest estat damunt de la població i del territori.**

## Qui som?

Endavant, organització socialista d'alliberament nacional, som una organització política que treballem per una República independent dels Països Catalans i la construcció d'una societat socialista i feminista.

Per assolir aquests objectius apostem per una estratègia d'Unitat Popular. Creiem que els protagonistes d'un procés de canvi han de ser les classes populars dels Països Catalans i volem treballar per organitzar-les políticament al voltant d'un programa d'unitat popular.

Endavant OSAN treballem activament i de manera coordinada amb la resta d'organitzacions de l'esquerra independentista, amb l'objectiu de construir un moviment polític arreu dels Països Catalans per tal d'impulsar la Unitat Popular.

---

**Si vols militar a Endavant, escriu-nos a**

**expansio@endavant.org**

www.endavant.org